Spor Kulüpleri ?çin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i (KSSÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spor Kulüpleri ?çin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i (KSSÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30921

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spor Kulüpleri ?çin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i (KSSÖ), spor kulüplerinin payda?lar nezdindeki Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) alg?lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama arac?d?r. Bu ölçek, spor organizasyonlar?n?n etik, ekonomik, yasal ve gönüllülük temelli sorumluluklar?n? ne ölçüde yerine getirdi?ini de?erlendirmeye odaklan?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, spor bilimleri ve sosyal ara?t?rmalar alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara, kulüplerin toplumsal etkilerini sistematik olarak inceleme imkân? sunmaktad?r.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne ve spor ortam?na uygunlu?unu test etmek için geçerlilik ve güvenilirlik analizlerini içermektedir. Bu sayede KSSÖ, Türkiye'deki spor kulüplerinin sosyal performanslar?n? ölçmede sa?lam ve güvenilir bir psikometrik araç olarak konumland?r?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Spor Kulüpleri, KSSÖ, Ölçek Uyarlamas?, Faktör Analizi, Spor Yönetimi, Sosyal Etki.

Yazarlar

U?ur Sönmezo?lu, Deniz Çoknaz, Erkan Polat

Amaç

KSSÖ'nün temel amac?, uluslararas? literatürde kullan?lan Kurumsal Sosyal Sorumluluk ölçeklerinden birini Türk spor kültürü ve kulüp yap?s?na adapte ederek, bu alandaki alg?lar? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Spor kulüplerinin sadece sportif ba?ar?lar? de?il, ayn? zamanda topluma kar?? olan sorumluluklar? da önemlidir. Bu ölçek, kulüplerin sosyal sorumluluk performanslar?n? payda? gözünden de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve spor yöneticilerine, kulüplerin hangi sosyal sorumluluk boyutlar?nda güçlü veya zay?f oldu?unu tespit etme olana?? sunar. Elde edilen veriler, kulüplerin KSS stratejilerini geli?tirmeleri ve toplumsal fayday? art?rmalar? için bilimsel bir zemin olu?turur.

Yap?

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i (KSSÖ), genellikle Carroll'un KSS piramidi modeline dayanan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, spor kulüplerinin sosyal sorumluluklar?n? dört temel boyutta ele al?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ekonomik Sorumluluklar: Kulübün finansal olarak sürdürülebilir olmas? ve ekonomik görevlerini yerine getirmesi.

Yasal Sorumluluklar: Kulübün tüm yasal düzenlemelere ve yönetmeliklere uymas?.

Etik Sorumluluklar: Kulübün adil, dürüst ve ahlaki standartlara uygun hareket etmesi.

Gönüllülük (Filantropik) Sorumluluklar: Kulübün toplumsal refaha katk?da bulunmak için hay?r i?leri yapmas? ve iste?e ba?l? faaliyetler yürütmesi.

KSSÖ, bu boyutlar çerçevesinde spor kulüplerine yönelik payda? alg?lar?n? nicel olarak belirlemeye yarayan kapsaml? bir psikolojik yap?y? temsil etmektedir.

Geçerlik

KSSÖ'nün Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini test etmek amac?yla do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?yla uyumlu, çok boyutlu bir yap?y? teyit etmi?tir. Bu analizler, maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?ini ve faktörler aras? korelasyonlar?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Ek olarak, uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap?sal model uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) incelenmi? ve elde edilen de?erlerin kabul edilebilir uyum s?n?rlar? içinde oldu?u raporlanm??t?r. Bu bulgular, KSSÖ'nün Kurumsal Sosyal Sorumluluk yap?s?n? Türkiye ba?lam?nda ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla güvenilirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizlerde yayg?n olarak Cronbach Alfa (α) katsay?s? kullan?lm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel Cronbach Alfa de?eri ve alt boyutlar?n?n Alfa de?erleri yüksek bulunmu?tur (genellikle $\alpha > .70$).

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçekteki maddelerin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir sonuçlar üretti?ini göstermektedir. Bu, KSSÖ'nün spor kulüplerine yönelik KSS alg?lar?n? tekrarlanabilir ve istikrarl? bir biçimde ölçebildi?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Sönmezo?lu ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n? Türkçeye aktar?rken, orijinal ölçe?in teorik boyutlar?n? koruyup korumad???n? belirlemek için Faktör Analizi yöntemini kullanm??t?r. Do?rulay?c? Faktör Analizi, ölçe?in dört boyutlu teorik yap?s?n?n (Ekonomik, Yasal, Etik ve Filantropik) Türk örnekleminde de geçerli

ARABPSYCHOLOGY.COM

oldu?unu desteklemi?tir.

Bu analizler, ölçe?in maddelerinin karma??k bir yap?da ayr??mad???n?, aksine her bir maddenin amaçlanan alt boyuta yüksek oranda yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu sonuçlar, KSSÖ'nün yap?sal geçerlili?ini güçlendirmi? ve ölçe?in spor kulüpleri ba?lam?nda Kurumsal Sosyal Sorumluluk yap?s?n? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Araç

Test Tipi: Uyarlama (Adaptation)

Format: Be?li Likert Ölçe?i (Örnek: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Spor Kulübü Payda?lar? (Taraftarlar, çal??anlar, gönüllüler, yöneticiler)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, spor kulüpleri ile etkile?imde bulunan veya kulüpler hakk?nda bilgi sahibi olan bireyleri hedef almaktad?r.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim (Self-Report) Anket Yöntemi

Anahtar Kelimeler

Spor Eti?i, Sosyal Sorumluluk, Psikometri, Ölçek, Türkiye, Spor.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanan referansta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: ugursonmezoglu@ibu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Bolu Abant ?zzet Baysal Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi (Tahmini Kurumsal Adres)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar U?ur Sönmezo?lu ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m?nda genellikle ücret talep

ARABPSYCHOLOGY.COM

edilmemektedir.

Test Y?l?: 2016 (Uyarlama ve psikometrik özelliklerin yay?nland??? y?l)

Kaynaklar

Sönmezo?lu, U., Çoknaz, D. ve Polat, E. (2016). Spor Kulüpleri ?çin Kurumsal Sosyal sorumluluk Ölçe?inin (KSSÖ) Türkçe uyarlamas?: Geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Uluslararas? Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi, 9*(42), 2016-2023.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: spor-kulupleri-icin-kurumsal-sosyal-sorumluluk-olcegi-ksso-toad.pdf

Spor Kulüpleri ?çin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ölçe?i (KSSÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM